

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése, Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtnak:
Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukes M., Oppelik A. J. Daube G. L. és társánál és Hernd: Brünen: Stern M.

NYilttér petitsorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Az 50-ik évforduló.

Felvirradt ismét a nagy nap évfordulójának hajnala, — a napé, melyen egy új szent háromság: a Szabadság, Egyenlőség, Testvériség vette lételet. Elérkezett születésének évfordulója ismét, 1848-ban született, s 50-ik születésnapját ünnepli ma Magyarországon.

Mondjam-e talán, hogy mi je e nap a magyarnak? Ami je volt Noénak a hála, az áldozat napja, a keresztény világnak karácsony ünnepe, — az a magyarnak márczius tizenötödike. Neki is ütött e napon a szabadság órája, felvirradt számára is a hála áldozat napja. Letépte ez szellemének billincseit, megmelelt egy szebb jövő számára s meglemerítette a szabadságot.

Az 1848. év márcziusának Idusa, a ragyogó tavaszi nap sugarát ezuttal nem csupán a fák rügyeit fakasztja ki, — nem csupán a természetet kellé új életre, — hanem az emberiség szívében lakó nemesebb érzelmeiket is felszínre veté s megalkotta a világ legszebb bokrétáját: a Szabadságot, Egyenlőséget s Testvériséget.

A levegő telítve volt már a hazafias eszmék százaival, — egy szikra kellett csupán, hogy lobbot vessen az egész. — ez

a szikra kipattant a Petőfi lantjából s az eszme lángra lobbant és megtestesült a »Talpra Magyar«-ban. A szabadsajtó e szűz terméke ihletszerűen hangzott fel a költő ajakáról, a szelek szárnyaikra vették azt s röpték a szélrózsa minden iránya felé.

Szabadság, Egyenlőség, Testvériség, hangzott ezer meg ezer ajakról — és úgy lön, — a nép szava lsten szava — s a nép szava beteljesedett, s Szabadság, Egyenlőség, Testvériség lön szerte e hazában.

A szabadság hajnalodása után ugyan sokat kellett szenvednie a nemzetnek és sok megpróbáltatáson keresztülmennie, ánde a kiegyezés meghozta a megpróbáltatás és kitartás gyümölcsét. Megtudták, hogy a magyar nemzet csak mint szabad nemzet képes hazáját nagygyá, hatalmassá s boldoggá tenni. S a kiegyezés után volt is alkalma a nemzetnek bebizonyítania, hogy a szabadság védelme alatt mire képes! Most már a nemzetet nemcsak hogy elismerik a művelt nemzetek, hanem számot-tesz a monarchia többi népei között a trón védelmében, a királyhoz való ragaszkodásban, a kulturális haladásban, földművelési, ipari és kereskedelmi előmenetelben.

A nemzet mai szabadságának pirkadó hajnala volt az 1848. márczius 15-ke. S e szabadság hajnalának az 50 éves emlékét

ünnepli ma a magyar. Annak a hajnalnak az ünnepe, mely az 1848-iki s az 1867-iki magyar törvényeket szülte.

E napon gyujtsuk meg sziveinkben a hazafelviragozásában való hitnek, a jobb jövő reményének s a hazafelviragozásunk igaz tüzet! Hisz nekünk, kiknek imádozt magyar hazánk határán jelölték munkánkat a sors, hatványozottan kell éreznünk a hazaszeretet szent fogalmának a varázsát.

Gyujtsuk meg szívünkben hazafias lelkesedésünknek azt a fákláját, melylyel igéretet teszünk a mai napon is, hogy a hazafelviragozásunk előtt szemünk előtt tartva, annak érdekében munkálkodni soha meg nem szününk!

Foglaljuk imáinkba dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk Ó Felségének nevét, kinek jogára alatt biztosítva van szabadságunk s e szabadságban a hazafelviragozása s hatalmának növekvése.

Emlékezzünk meg azokról a nagyjainkról, kik ötven évvel ezelőtt a háromszüű nemzeti zászlót magasan lobogtatva a nemzet jogaiért küzdöttek, szenvedtek s mint hősök meghaltak.

S végül ne felejtszünk meg azokról, a kik a kiegyezés idejében s az után bölcs-

TÁRCZA.

DANICZA.

(Elbeszélés.)

(Folyt.)

Daniczának nyugtalan volt az első éjjele. Fényes teremben ringatta a kis kocsit és dudolt hozzá altató dalt. A kis gyermek nem aludt el, lehajolt, megcsókolta, érezte a gyermeki test üde illatát. Egy hírtelen rostanásra fölérzett: kinn vonított a vihar, pattogott a menydörgés, s az ég haragja gyujtogatni próbálta a zizegő nádrengőtet halovány villámaival. — Meggyujtotta a mécesest s látta gyékénygyán a vén Nedelykó deres fejét, a kormos szobácska sok rongyát. Az álom képeit ilyen nyomorult valóra váltotta az ébrenlét. Elsírta magát. A kis fiú megjelené előtté még másnap, harmadnap, de sirása egyre gyengült, arca vonásai halványultak.

Másnap reggel főzéshez fogott. Az uri ruha a mozgásban akadályozta. Sorba feleserőlte először a szoknyát rövidbe, aztán a mellést, kis piros kendőt kötött menyecske módra a fejére s mikor a tüzhely füstjébe állott, megjelent a másfél év előtti kép. A vén Nedelykó mikor felezihelődött vaczkáról, ezt a képet látta s az első pillanában úgy érezte, mint a semmi sem történt volna. Leült melléje a padkára és beszélgettek: hogy mit érzett ő, mikor leánya hült helyét találta. Örült módjára hogy száglodozta be a moesári utjait, nevével kiabálva, hogy kutatta a mélységeket aggódó atyai szívvel. Meg is látszik rajta, két nagy szemöldöje olyan mint a hóval lepett két bokor, s csontig leszáradt egész teste. Először arra gondolt, hogy talán vőlegény rabolta el; de annak

szokás szerint hat-hét nap után el kellett volna jönnie kérébe. Aztán hallotta később rebesgetni benn a faluban, hogy a d... i grófnál van egy szép barna leány, de hogy jutott volna oda, hátha nem is az ő leánya, kell is olyan nagy urnak olyan kis közös vadmaeska, mint az ő Daniczája. — De elmúlt minden, megkerült, s azon ő olyan nagyon örül.

Mult az idő. Danicza arca kipirosodott, a nap megbarnította, ruhájával, testével megint beleillett a moesári környezetbe. Dalolt is néha. Ritkán-ritkán mint a villámáskor meghasadt égen át menyországba látók előtt, ő előtte is meglebbent a régi kép, szívét elfogta valami különös szomorúság, de ez az érzelem nem a nádas környezetben gyökerezett, nem táplálta semmi, s lassan-lassan elhervadt az ősi virág módjára. Visszaesett újra a természet ölébe.*

Ha leánya nem is, a vén pákász gondolt arra, hogy esetleg keresni, kutatni fogják, el is vihetik. Nem élné túl egy perczet sem. Nem, engedi, a moesári, az ő tápláló édes anyja majd elrejtí őket úgy, hogy csak a jó lsten tudja majd, hogy hol vannak, ember nem. De nem gondolta, hogy a jó lsten, ki a kastélyba vezette lányát, ki

* A népvizsgálatok sok példájával erősíthető az ilyen visszaesés lehetősége. — Egy fiatal botokud-indiánust nevelt fel egy Báhiában lakó braziliai család. Gynnáziumba, egyetemre járt, doktorrá avattott. Mély és állandó szomorúság jellemezte érzésvilágát. Egy napon eltűnt s csak évek mulával tudták meg nevelő szülői, hogy a civilizizációt ruhával együtt levette és mezítelen kóborolt törzseinek ös-erdőben. — Fritzyov admirális egy tüzőföldit hozott magával Angliába, hol Jemmi Button névre keresztelték és felnevelték. Azzal az expediciójával utazott vissza hazájába, melyvel Charles Darwin tette meg földkörüli útját. Jemmi Button otthon néhány hónap után éppen olyan borzas, mosdatlan tüzőföldi volt mint társai. Sz. B.

gyermeket adott neki, az anyát előbb-utóbb kötelességére fogja kényszeríteni.

Egy késő őszi napon megérett a terve. A nád elszáradt, a fűz közös istökkel hajlott a gunyhó fölé, a sötét, kékes felhőkkel bélelt ég alatt varjak fekete gyászkiérete hirdette, hogy a természet halott. Itt-ott hideg regelen már befagyott a sekélyebb viz, néha-néha szitált a hó, de a déltájban kisütött nap lehetete alatt megolvadt a jég is, hó is. —

A vén Nedelykó sorba elvezelt csónakján a kunyhóból mindent, a mi használható volt a moesári szűzebb, vadabb részébe, aztán napokon át csak este érkezett vissza fáradtan. A Danicza uri csónakjába addig rakta a fűzfa-tuskókat, míg merülni kezdett mint a fulladozó. Hol az orra, hol a vége billent fel, az öreg gyilkos haraggal merítgette, fuszaltgatta a hozzá fűzött emlékeket, míg végre nagyot bugyborékolva elmerült. Másnap elszállította Daniczát és a cizcia helyébe szerződött nyírott szárnyú kócsagot az új kunyhóba, de este felé visszatért. — Egyszerre csak elkezdett esni a hó megfagyott zápor módjára. Odatértél a kunyhó földig érő üstökéig, tüzet csiholt s nem telt bele néhány percz, a száraz, roskatag alkotmány recsegve, ropogva égett. Másnap a ráhült vastag hóréteg alól itt is, ott is füst szállott még elő, harmadnap makulátlan fehér terítőt alatt nyugodott a kis pákászokos perca.

V.

A moesári váltogatva öltözködött zöldbe, kékbe, sárgába meg hófehérbe. Az idő futott. — A kastélyban, kastély körül, messze földön keresték az eltűnt Daniczát, de nem találták. A kis gyermek nőtt-nőtt, semmi híját nem érezte az

cseségükkel, türelmükkel, előrelátásukkal, tapintatosságukkal biztosították s megerősítették a nemzet szabadságát s vele annak felvirágozását.

Éljen a király! Legyen áldás a nemzetben! S éljen a haza!

A foszforsav és légenytrágyázás befolyása a cukorrépa nagyságára.

Közelebről egy gazda termékeny közepeszerű kötöttsegi talajon trágyázási kísérleteket tett cukorrépával és pedig megkísérelte a »teljes« és »igen erős« foszforsavtrágyázást és a »teljes« és »igen erős« légenytrágyázást és az utatán egymással kombinálta e kétféle trágyázást és hol több, hol kevesebb foszforsavat és légenytrágyát adott a talajhoz.

Normális szuperfoszfát — trágyázás által a cukorrépa termését tetemesen fokozta, de a tulságos trágyázás szuperfoszfáttal nem eredményezett számbavehető termésmi többletet a rendszeren trágyázott parcellával szemben.

Légenytrágya való teljes trágyázás midőn u. i. a légenytrágya általános alakjában nyújtotta hasonló eredményt létesítette, mint a szuperfoszfát-trágyázás, fokozta a termést, de nem oly nagy mértékben, mint a szuperfoszfát. Ezzel szemben a tulságos trágyázás chilisalétrommal határozottan károsnak bizonyult, mivel a hozam hektáronként 100 kg.-al apadt az egyáltalában nem trágyázott parcellával szemben.

Hogy a talajban foszforsav és légenytrágya hiány volt, abból látszik, hogy a mérsékelt trágyázás szuperfoszfáttal és chilisalétrommal a termést feltűnően fokozta.

anyának, de a nagyur az érezte. Fáradt lelkében ez egy nőhöz való vonzódás váltott szenvedélyléllyé, s most éri, a kötelek halálos helyen szakadt el, az olthatlan tűz magát emésztí, észre vette, hogy csekély energiáját is áldozatul követeli a bánkodás, a léleknek ez a lassan öl mérge. — Utazott, tivornyázott újra, de sötét lelke kírít a fényből mindenütt s üzte az alá a darab ég alá, mely alatt fiatal lelkének cseppnyi boldogsága született és elhalt.

Dolgozni próbált, a dolog szórakoztat, a szórakozás a lelki betegségek jó orvossága. Gazdasági tisztjei voltak legkedvesebb barátai, mert gondot adtak, szórakoztatták s midőn tisztartója figyelmét a birtokhoz tartozó mocsárszecsapására terelte, mintha megijedott volna. Szórakozni fog az érdekes munkán és . . . és . . . talán ha máshol nem, ott rátalál . . .

Hozzáértő olaszok ájták, vájták a mocsarat. A náderdő szomorú sugással dől a gyökerehez a vízbe, a vizimadár rémült sikitással napokon át ott kóválygott az elpusztult fészék fölött. A megásgott árkokon lassan-lassan leszivárgott a víz; vergődő víziállatok millióit taposta a talian bocskor. — Az ur minden nap megjelent, vadászott a hazátlan vidrákra, s ha egy-egy kutját csapolták le a mocsárnak, oda rohant, talán az rejtegeti üvegszínű koporsójában.

A hívős, nedves idő, a megbolygatott mocsár gőze egy napon ágyba döntöttek. Heves láz rohanta meg és sorvasztotta heteken át. Ha kis erejét érezte, felült s mérnökének térképén kellett végig kalauzolni a lecsapolt területen.

Egy késő őszi napon lábujjhegyen jártak a kastélyban; a gróf hánykolódott puha párnái közt. Rokonai, orvosai aggódva szemlélték az életerőnek a pusztulással vívott meg-megújuló harcát. Az éjjeli órák alatt megengyhült a láz, reggelre szót váltott színtelen hangon környezetével.

A mocsárról akart hallani. Tisztartója bejött, magyarázott. Elmondta, hogy még egy hét

A répa gyökerét a lombjához összehasonlítva és százalékokban kifejezve kiderült, hogy a légenytrágyázás hatása akkora nyílvánult, hogy a répa gyökere az egész növénynek csak 45.2 illetőleg 40.4%-át tette; nagy részt pedig a foszfortrágyázás által csekélyebb fokú levélképződést vont maga után, de annál nagyobb mérvben gyarapodott a gyökér, úgy hogy az egész növénynek 66.1, illetve 66%-át tette.

A légenytrágyázott parcellákon tehát a gyárilag megváltozott répagyökér az egész növénynek csak felét tette ki, a foszfortrágyázott parcellákon pedig a gyökér az egész növény kétharmadát tette ki.

Végre még ha a répa fejének és leveleinek ingadozását tekintjük, azt tapasztaljuk, hogy a répatejék csak 2% ingadozást mutattak, míg a levelek 22% súlyban való eltérést mutattak.

Rendes körülmények között a normális répanövénynek 60% a gyökérre, 40% a levelekre és a fejre esik, utóbbitól pedig a fejre 6%, míg a levelekre 34% esik.

KULÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** Tanczos Ferencz murakirályi közs. iskolai tanítót a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a Kamara-moravecei áll. vasúti iskolához rendes tanítónak kinevezte.

— **Házasság.** Rosenberg Róza kisaszszonyt, Rosenberg Lajos helybeli lisztkereskedő leányát, f. hó 6-án délután 1 órakor oltárhoz vezette Fischer Simon Somogy-Csurgórol.

— **Kirendelés.** Prátinger János helybeli csendőr-örsvetőt ideiglenes minőségben N. Kanizsára reudelték ki helyettes csendőr-örsvetetőnek.

kell s aztán négyszáz hold szűz földdel gyarapodott a gazdaság. — Kezével intett, mintha mondaná: Mit ér az nekem, a rengeteg aranyszínű buza, a sok föld. — A tisztartó aztán elmondta hogy egy vén pákász élt a lecsapolt mocsárszecsapás felelő részén, a feleségével, mijével s most sirva könyörög kenyerért. Úgy járt szegény, mint a szárazra vetett hal. Erre azt felelte, hogy az őreget használják a gazdaságban amire lehet, az asszonyt vegyék a kastély cselédei közé.

Danicza a kis fiu dajkjává lett. Mikor újra öltözött belépett hozzá a gyerekszobába és körülnézett, valami régi izgalom fogta el. Remegve fogta fel a gyermeket, belenézett diószínű szemibe, szorította hullámzó kebléhez, csókolta, simogatta könyező szemmel. — Aztán benyitott a szomszéd terembe, bizonyítékokat keresett hogy sejtését erősítse. Régi képek utultak meg előtte, melyek között az emlékezés kalauzolta magyarázatot. Indult volna tovább, még valamit keresnie kellett, e régi kép egy alakját, de zárt ajtókra talált mindenütt. —

A gróf utolsó óráit élte; egyre jobban érezte az életből költözés terjedő zsibbadtságát. Papot hívtak, meggyónt, azután fia után kérdezősködött. Bucsuzni akart tőle.

Danicza roskadó lábakkal, izgalomtól remegve vitte karján a gyermeket az ágy felé. Midőn a a haldokló fejéhez emelte a gyermek arcát, a két arc egymásra meredt, szívverésük elállt. Danicza nyakáról egy arany kereszt billent elő. A beteg megkapta kezét, az izgatott szív végső erejével felüzte a vért sápadt arcába s remegve kiáltotta:

— Danicza! Danicza!

A papot hívta magához még egyszer.

— Egy órával később Danicza zokogva borult férje hideg tetemére.

Szombatfai.

— **Az ipartestület új alelnöke.** A helybeli ált. ipartestületnek f. hó 6-án tartott előljárásági gyűlésén 9 szavazattal 2 ellen Krizsán Imre cizmadiá iparost választották meg alelnöknek.

— **Meghívó.** A csáktornyai állami polgári fiúiskola tanuló-íjűságnak Zrinyi-Önképzőkörre márczius 15-ének felszazados évfordulója alkalmából kedden, márczius 15-én délután fel 3 órakor a polgári fiúiskola segítségével iskolai ünnepélyt rendez, melyre az érdeklődő tanügybarátokat lisztelettel meghívja az igazgatóság. Az ünnepély sorozata a következő: Megnyitó beszéd. Tartja Pálya Mihály polgári isk. igazgató. Kölcsey »Hymnusz«-át éneklék a kör tagjai. Petőfi Sándor »Nemzeti dal« című költeményét szavalja Kohn Arnold IV. o. t. Petőfi Sándor »Nemzeti dal«-át éneklék a kör tagjai. Bajza József »Ébresztő« című költeményét szavalja Polyák Pál V. o. t. Tóth Kálmán »Kik voltak a honvédek« című költeményét szavalja Prager Jenő II. o. t. Márczius 15-éről felolvasást tart Himfy Béla VI. o. t. Petőfi Sándor »A magyarok Istene« című költeményét szavalja Korpts Rezső V. o. t. Lévy József »Mikes« című költeményét szavalja Heinrich Andor IV. o. t. Vörösmarty Mihály »Szózat«-ját éneklék a kör tagjai. Petőfi Sándor »A magyar ifjakhoz« című költeményét Kozlik Jenő VI. osztályú tanuló adja elő. A bezáró beszédet mondja Pálya Mihály plg. iskolai igazgató. »Járjatok be . . .« (induló) éneklék a kör tagjai.

— **Márczius tizenötödiken** a helybeli áll. tanítóképző-intézet által rendezendő hazafias ünnepélyre a meghívók már szétküldettek. Teljesen megbízható névsor hiányában valószínűleg többen nem kaplák meghívót, akik erre igényt tartanak. Az áll. tanítóképző-intézet igazgatósága e helyen hívja fel az érdeklődő közönséget, hogy a meghívók ügyében hozzá, vagy a tanári-testület bármely tagjához sziveskedjenek fordulni. Az ünnepély műsorának befejezése után Sárközy Testvérek zenekara fog játszani a nagyteremben.

— **Katonai emlékérem.** Ő csász. és apostoli királyi Felsége 50-ik uralkodásának legmagasabb emlékünnepe alkalmával emlékérmel alapít, melyben a többi közt mindazok részesülhetnek, kik 1848-tól 1868-ig 8 évet, 1868 óta a közöshadseregben 3 évet, a haditengerészetben 4 évet, a honvédségben 2 évet, vagy mint egyéves önkéntesek 1 évet tényleg szolgáltak, vagy általában hadi érdemmel bírnak. Mivel az 1861 és 1866-ik évben vagy előbb besorozott egyének a népfelkelés nyilvántartásából is kiestek már, jelenkezzenek azonnal a közs. előljáráságnál végelbocsájtó, vagy egyéb okmányukkal, ha igényt tartanak az emlékéremre.

— **A Muraközi Tanítókör** választmánya f. hó 5-én Mencey Károly alelnök elnöklése mellett ülést tartott. Ölvastatott Jency Gusztáv elnöknek megrongált egészségi állapotából kifolyólag való leköszönését. Sajnálattal vétetik tudomásul s a közgyűlés elé leendő terjesztése elhatározatolt. — A tagsági díj hátralékok törlése iránt a központ véleménye ki fog kérelmi. A folyó évi közgyűlés június 2-án Alsó-Domboruban lesz megtartva. Az ottani tantestület felkérlik, beszéd és értelem-gyakorlatból mintaelőadás tartására. A választmány a következő tétel kidolgozását tűzte ki: »A néptanítók egységes képeítésének előnyei a nemzeti népoktatás és a tanítók társadalmi állása szempontjából.« A választmány helyesléssel vette tudomásul a megyei tanítótestületnek, mint ilyenek, a

Nagyorországi tanítók országos bizottságába való belépését. A »Zala« és »Néptanoda« azimú lapokra a kör elnöksége előfizetett.

— **A szabadság ünnepe Alsó-Lendván.** Az alsó-lendvai polgári olvasó-egylet szintén megünnepeli márczius 15-dikét. Ünnepiesistentisztelet után a Korona-szállóban tartják meg az ünnepélyt. Hajós Mihály megnyitóján kívül Csizmazia Endre dr. kir. aljárásbíró mondja az ünnepi beszédet, az áll. polg. iskola ifjusága meg közben-közben a Himnusz, a Nemzeti dalt és a Szózatot énekli. A Talpra magyart egy öreg 48-as honvéd, Bezerédy Elek szavalja. Este bankett lesz.

— **Politikai bankett.** A m. hó 26-án Alsó-Lendván végbement képviselő-választás kimeneteléből kifolyólag, hogy Mandel Pál dr. lett a kerület orsz. képviselőjévé, az ottani szabadelvű-párt vezetősége az új képviselő tiszteletére tegnap disztribúciót rendezett. Az ebéd, mely a Korona nagytermében tartott meg, igen látogatott volt s minden tekintetben jól sikerült.

— **Dr. Röder M.** gyakorló orvos, fogszpecialista Budapestről városunkba érkezett és fogorvosi működését megkezdte. Dr. Röder a múlt években is huzamosabb ideig működött városunkban és kitűnő szakértelme és nagy ügyessége által a fogbántalmakban szenvedők általános elismerését kiérdemelte.

— **Köszönetnyilvánítás.** A villamtelep R.-T. a csáktornyai kereskedő-íjfék önképző egylete által rendezett táncmulatság alkalmával a világitást díjlanul szolgáltatta, miért ez uton is hálás köszönetet mond az elnökség.

— **A pályaudvar kibővítése.** A helybeli vasúti pályaudvart a tavaszi idő beálltával ki fogják bővíteni. Az vasúti sorompótól kezdve egész a gépházig az állomás épülete mentében két pár vágányt fognak lerakni, minek folytán az udvar ennivel kiszélesedvén, az utba eső gyalogutal el fogják távolítani s a patak felől újból feltölteni. Ezeket a munkálatokat azért kell ily elodázhatatlannal foganatosítani, mert a vágányoknak mostani elégtelen mennyisége miatt az élénk közlekedésből kifolyólag gyakran nagy forgalmi torlódások támadtak. E végből, esetleges szerencsétlenségek kikerülése céljából, más nagyobb vasúti állomásokhoz hasonlóan, talán még ez év folyamán központi váltót is fognak létesíteni a helybeli pályaudvaron, hogy a váltók igazítását ne a vonati ör végezze, hanem a központból eszközölgék.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagykanizsai fohházban létesítendő könyvtár céljaira a következő adományok érkeztek be: február 12-én 850 k. ü. 98. sz. a. a Csáktornya-vidéki Takarékpénztártól 5 frt; február 13-án 858 k. ü. 98. sz. a. a Keszthelyi Takarékpénztártól 20 frt; február 15-én 885 k. ü. 98. sz. a. a Keszthely-vidéki Takarékpénztártól 5 frt; február 15-én 886 k. ü. 98. sz. a. a Délzalai Takarékpénztártól 10 frt; február 16-án 909 k. ü. 98. sz. a. a Letenyi Takarékpénztártól 2 frt; február 17-én 927 k. ü. 98. sz. a. a Alsómuraközi (perlaki) Takarékpénztártól 5 frt; február 22-én 1032 k. ü. 98. sz. a. a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztártól 10 frt; február 22-én 1040 k. ü. 98. sz. a. Fischel Fülöp úrtól 19 kötet könyv; február 25-én 1085. k. ü. 98. sz. a. a Nagykanizsai bankgyűlésétől 5 frt; márczius 4-én 1219. k. ü. 98. sz. a. a Nagykanizsai Takarékpénztártól 20 frt. Ezen adományokért köszönetet mond a nagykanizsai királyi ügyészség.

— **Csavargó tolvaj.** Gerics János turnichai illetőségű csavargót nem jó szemmel nézték Mura-Szerdahelyen és környékén, mert őt vádolta a közhit azzal a sok lopással, mely ott a utóbbi időben sűrűn napirenden volt. A gyanu alapján figyelemmel kísérte az odaváló csendőrség, a melynek csakugyan sikerült is a notorius tolvajt benne felföldözni. Letartóztatták s a helybeli kir. járásbírósnak átadták.

— **Utazó család.** Csáktornyan és vidékén a múlt hónap végén egy Stein Ármín nevezetű, cipőben és cizéruhában utazó úgynök járt, mint a steini osztrák fegyház igazgatójának a megbízottja, hogy megrendeléseket szerezzen az ottani rabok által készített harisnyákra és lábbelikre. Az elegáns és bőbeszédű vigézőnek sikerült is sok megrendelésre szert tennie, a mi annyival is könnyebben ment neki, mert előmutatott mintái nagyon szépek, áraik meg bámulatos olcsók voltak. Múlt hét elején végre megérkeztek a várva várt cipők, mind egy ládába csomagolva utánvétel mellett, de nem a fegyház székelyéről, hanem — Pomázzról. És Pomáz egyszerre hírvégre tett szert a, Muraközben, mert a küldött árukból kitudt hogy Stein Ármín nem fegyházi megbízott, de egyszerű svindler, még pedig a legközönségesebb fajtajából, az áruk meg nem rabok szolid készítményei, hanem különféle kereskedések kislejtezett legprimitívabb portékái. Miután a vásárlók Csáktornyan vagy 160, Perlakon 84 frt erejéig be lettek csapva, Stern ellen a bűnvádi följelentést megtették.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Zseleznyák József, Winkelmann, Hozs Francziska, Posavec Győző, Básek Julia, Zsvorcz Bálint, Vinczetics Julia, Jalusics Bálint, Horváth Julia, Goricsánecz János, Hajdinyák Francziska, Paitlin József, Petz Sándor, Frász Anna, Flojhár Jozefa, Löbl Alfons, Zsarkovics Jozefa. — **Meghaltak:** Okresa István (55 é.), Mekovecz Mária (20 n.), Jambrovics Györgyné (52 é.), Klika Ignác (42 é.), Korpics Alajos (8 h.), Legény Imre (66 é.), Doklea Imre (83 é.), Ranyecz Jakab (68 é.), Poszedi Györgyné (57 é.), Zsarkovics Jozefa (6 n.), Szklepics Francziska (2 n.). — **Házasságok kötötték:** Horváth Ferenc és Sipos Mathild, Golub József és özv. Kopjár Flóriánné, Jágecz János és Podvezanecz Mária, Novák György és Halabarecz Teréz, Novák Tamás és Halabarecz Klára, Bisztrovics István és Zadravecz Mária, Zsibret Sándor és Barbér Ilona.

A Zoltán-féle csukamájolaj kedvező hatásáról az orvosi kar igen elismerőleg nyilatkozik, mert tudva levő dolog, hogy e készítmény teszi lehetővé es áldásos gyógyszer használatba vételét, s különösen szükséges, hogy meghonosodjék nálunk is az az angol divat, hogy a gyermekeink 2-3 éves korukban csukamájolajat igyanak s ezzel a sok serophuloticus bántalom kifejődése meggátolható. A gyermekeket erőteljesé csak e szer nevei.

Kályha nélküli fűtés. Gyakran beáll annak szüksége, hogy hideg szobát vagy más fűtetlen helyiséget rövid időre felmelegíteni óhajtaának. Ennek elérésére egy rendkívül jutányos eljárást, mely különösen garçonoknak pl. levélíráásra, öltözés- vagy vetkezésre, vagy olyanoknak, (pl. betegeknek) kik éjjel rövid időre az ágyat elhagyni kénytelenek, — 30 krajczár beküldésére (levélbélyegben) közöl Lechenmayer J. C. Temesvár, Stefániautca 16 (saját ház).

— **Mezei egereket** biztosan és tömegesen kipszítja a S i p ó c z István pécsi gyógyszerész által labdaes alakban készített, évek óta a legelőkelőbb

uradalmakban, számos gazdaságban és községben páratlan eredménnyel használt egérméreg. Hiteles tapasztalatok szerint egy holdra 1—2 kgr. (10—20 ezer labdaes) elegendő. Póstaacsomagot (körülbelül 5 kgr.) 3 frtért, 100 kgrót 45 frtért küld S i p ó c z István gyógyszerész Pésett.

Ezernyolcszáz negyvenyolc, a magyar szabadságharcz képes története. Egykoru képek, kitűnő kézirások, nevezetes okmányok, kiáltványok, falragaszok, egyéb jellemző nyomtatások, az összes érdekes ereklyék teljes gyűjteménye. Az ezerektyszáz képpel illusztrált mű szövegét az ország legkiválóbb írói, költői, történettudósai írták. — Az egész a maga nemében nagyszerű munka harmincz füzetben jelenik meg. Egy-egy füzet ára 30 kr. — Részletes prospectust, ugyszintén mutató-ványfüzetet megtekintésre szívesen küld és megrendeléseket felvez: **Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedése Csáktornyan.**

C S A R N O K.

Két év után.

I.

Két hosszú esztendő lepergett,
Mióta elmenék,
S a messze vándorutról
Most visszatértem ujbol . . .
Szeretsz-e még?

Oh én, bárhol, bármerre jártam,
Nyugalmat nem lelék
A nagy rögös világban
Mindig csak visszavágytam . . .
Szeretsz-e még?

Mikor elmentem innen, ősz volt,
És borus volt az ég,
Most fényes napsugárban
Ezernyi szép virág van . . .
Szeretsz-e még?

Kísértett engem sok kaczer nő,
Csábító, büszke, szép,
S nem kellett nekem egy se,
Réad gondoltam könyezve . . .
Szeretsz-e még?

Két hosszú esztendő lepergett,
Mióta elmenék,
Most újra visszatértem,
S remélve, felve kérdem:
Szeretsz-e még?

II.

Megint, megint a régi lettem,
Nem tagadom meg magamat,
Egy röpke pillantásra várva,
Megint elállok óraszámra
Az ablakod alatt.

Megint, megint a régi lettem,
Két hosszú esztendő után,
Mint akkor, újra itten ülök
Merengőn, és megrészegülök
Egy levél illatán.

Megint, megint a régi lettem,
A távollét, az mit sem ért,
Megint, megint a régi lettem
Ki élttem' adnám és a lelkem
Üdvét egy csokodért.

Fehér Jénő.

Felölös szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF** Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**
Kiadó és laptulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)**

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

Pređplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se pređplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE
nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeden jedenkrat i to: vu svake nedelju.

Pojedini broji koštaję 10 kr

Obznane se poleg pogodbe 1 fal računaję.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

Povanje sada.

(Dalje)

Leto staro mladje zaberemo, jakše presadimo a slabeše pak ostavimo tam, gde je zišlo. Na gredi, kam presajamo — nesme biti već, kak dva redah. Na ovoj istoj gredi skopamo dva dosta široke i po priliki gliboke jarke. Vu ove jarke sadimo mladje 50—60 cm. daleko jeden od drugoga, tak gliboko, kak je predi bilo na starim mestu. Ako spoznavamo, da zemlja nije dost jaka, malo gnojna posiplemo na korenje i samo onda počmemo zagrnjati jarke tak, da ona zemlja koja je prije odzgor bila, sad na korenje dojde. Da smo već na pol zagrnuli, malo potapšamo zemlju, da korenje neostane na zraku, iliti pazimo, da bu korenje dobro pokrito sa zemljom. Zatim pak dobro polějemo obedva reda.

Prisajeno mladje moramo si prirediti za cepljenje. To tak napravimo, da svako jedino odrežemo, počemši od zemlje na 25 cm. Razmi se, ako orehe ili kostanje povamo, da ovim ne odrežemo vrha kraj. Takaj i pri češnjaj, ako ju na visokoma povamo.

Da nam je vrt već tak vredjeni, počmemo vćepiti. Kaj je to dręvo vćepiti? Dręvo vćepiti je on posel naš, kada k divjemo dręvu (jaboka hruška) jednu plemenitu kiticu ili oko tak slažemo, da se tam prime, raste i po vremenu plemeniti sad donasa.

Taj posel zveršavamo na protuletje i v leti. Na protuletje vćepimo, v leti okuliramo. sa okuliranjem bolje se pova sad, samo da jabuke i hruške bolje je itak vćepiti na protuletje.

Da naš posel neće zabadav biti, nučamo k tomu dobroga noža, škarje, žagicu, nadalje pak plemenite kitice, raffiju (skim se veže) i vojska. Vojska imamo viševrsti. Najfaleši i skorom najbolši je ov: zememo jednu liternu (pol liternu, ili stučnu) flašu, metnemo nutri (od polovice malo menje) belu stučnu smolu, na pol tuliko debeloga terpentina, na jen prst presęjanoga pepela i na ovo gori jakoga spiritusa. Sad denemo flašu na toplo mesto, na dan višeput ju zmėsamo i čekamo, dok se sve lępo rezali. Da je gotovo, more se v lončec ili v ranjglu zlejati, da leži do njega moremo sa pemzlinom, s kojim mažemo v ceplene cempere.

Najvažneše stvar je da imamo dobre plemenite kitice sa kojimi vćepiti hočemo i da je zdravo dręvo, koje se vćepi. Najbolje činimo, ako v zimi januara i februara meseca beremo kitice, jerbo onda su najbolje zrele, samo zmřzene nesmeju biti. Idemo od dręva, do dręva i gde se nam dopadneju lanjske šibice, one odręžemo pazljivo i taki pri dręvi je zakopamo do protuletja tak, da vrhi proti jugu stojiju. Vrhi vun stojiju iz zemlje, da se nam ne zadušiju kitice.

Kada počnemo vćepiti naprimer jabuke ili hruške, najpredi odrežemo lępo gladko divjaču, k tomu složimo kiticu, koju budemo k koj priljepili. Kitica samo tri oči ima i navek ju tak odrežemo, da voda ili kakšna druga mokrinja nesteče se na odzgoranje oko. Paziti moramo, da plemenita kitica čisto paše sa divjačom. Kada smo to složili, zememo raffiju, ili pantleka i zvežemo cemperu, nę jako trdo, pak nę jako na leh-koma. — zatem pak uzmemo vojska i s njim dobro zamažemo. Pri vezanju dobro pazimo, da se kitica na bok ne ukrene, drugač nam se nebude prijelo. Važna stvar je pri cepljenju, da se žurimo. Vu mokrim i mrzlim vremenu nije dobro vćepiti; najbolje je, kad je mirno i tiho.

Drugiput vam budem spisal kuliko vrsti moći vćepiti dręvo.

(Dalje drugi put.)

S. F.

KAJ JE NOVOGA?

Na spomen 50 letošnjeg valadanja Njegovoga Veličanstva.

Na spomen 50 letnog vladanja Njegovoga Veličanstva apostolskoga kralja budu svi veđašnji i bivši vojniki metaliju dobili. Oni, koji imaju pravo k ovoj metaliji, moraju se javiti pri svojem občinskom pogla-

Z A B A V A

Modra kapica

Kada goder na mojih putovanjih dojdem u Freilassing nezamudjam nikada staroga znanca Durand-a posietiti: Isti je sada star nekaj prek šestdeset, a žena mu kakovih pedeset godinah.

Durand je bil bravarski mešter (šlosar) pak si je svojom marljivostjum liepi imetek priskrbel ták da danas netreba meštriju tiarati. Ov par ljudih stanuju u jednoj liepoj kućici, nalik vili sa bršljanom posve obrašćenoj, na obali jednog potoka, a jedan proti drugomu su baš onak, kak da su se vćera vzeli. Kad sam poslednji krat bil kod njih, čul sam iz vuzt samoga Duranda pripovest, koja je vriedna da ju dalje pripovedam.

Nekaj mi je hotel pokazati — već neznam kaj — pak mu je iz ormara, dok je po njem prekopal. opala van mala dietinska modra kapica. Dakako da mi je to mali podsmiehak izmamilo, jer stari ljudi bez diece i mala modra kapica . . . .

Do večerje je stari bil tiho, a poslie večerje pričme: »Je, je, ta kapica me sieća na svašta!« — I sad pripoveda:

»Već je dugo tomu. Ja sam bil dvanaest godinah star, a bil sem u jednom werkštatu u Solnogradu, koj werkštadt iliti

delačnica je stala blizu potoka Salze. Imal sem jednoga pajdaša, koj je bil smenom u istoj delačnici, i kojega su radi njegovog obraza grdote svi »jopcem« nazivali. On je bil lažljivec, potuleneć, fantljivec i dapače tat, jer on je pri peku jednostavno žemju vkral; k tomu je bil lienjak i samo je imal poslovođji zahvaliti, koj je bil snjegovim otcem prijatelj; da ga majstor iz delačnice nije protieral.

Jednog liepog jesenskog dana ostavi »jopcec« delačnicu pak poišće po ulicah svoje prijatele — potepuhe. Do večera su se okolo potepali, a kad su se na večer pričeli svaki k-svomu domu kućiti, nakanili su još jednu, kakvu goder lopovštinu načiniti prije, nego li se razidu, i pri tom su išli kroz jednu vuzku ulicu, gde su začuli na jedan krat plač maloga dieteta. Taj glas je dohadjal iz jednoga nečistoga i smrdučega hondika, koj je na ulicu vodil a bil je jedinom jedinom uljenom svetiljkom razsvietljen samo toliko, da nije bila posve tmina u njem.

Začuviši plač dieteta i poslie kratkog dogovora, zavlekli su se rečeni dečki u taj hodnik i jedan izmed njih odkrije za vrati nekakov gibajuć se i zamazani navezek. On ga vzeze te ga van iznese, gde su ga onda pri uličnoj svetiljki pregledavali i našli, da je u tom navezku mala, nekoliko miesecih

stara pucica u stare ponjke zamotana, Očevidno je bilo, da je diete bilo onde po bez srđca, ili zdvojnoj materipodlećeno, mozbit si ga tko milostivi sobom vzeze.

Dečki su sad držali tolnač, kaj budu stim plienom učinili? Jedni su bili toga mnienja da navezek skupa sdietetom narag na miesto odnešu gde su ga našli, drugi su rekli, da ga pred nečijim štacunom u onde stojeći prazen lagev vteknu, jeden je dapače rekeli, da bi najbolje bilo, kad bi ga na balkon kuće niekog bogataša metnuli, kaj bi lahko bilo izvesti, kad bi jedan drugomu na pleća stal. Kak bi se ov vjutro čombril kad bi se stal i na balkonu diete našel?

»Nikaj — veli »jopcec« — »damo ju komedjašom!«

Baš u tu vrieme se je celi mesec September u lincerskom predgradju (Linzer-Vorstadt) obdržaval kakti nieka vrst sajma, onde ga imenuju »Dult«, a u najnovije vrieme, pučka svečanost, pak se onda tu nahadaju raznovrstni šatori sa komedjami, panoramami, vrtulki i. t. d. Ovak je i danas.

Pređlov »jopceov« se je svim dopal a on dalje reče: »Pošto sam ja prvi na tu misel došel, tak mi toga navezka predaj.« i stim prime od onoga, koj je diete našel, navezka sa puckum.

varstvu, i to osobito oni, koji su 1865 i 1866-og leta ali, predi assentiraoi bili, ar od ovih vre neimaju vojničke oblasti matične spise. Svaki takov naj odnese svoju konačnu odpustnicu, soldačku knjigu, ili kakvo goder pismo, s kojom more svoje pravo dokazati, da je pri soldatih služil.

Betežna Štefania nadhercegkinja.

Vu prošlim tijeodne je Štefania nadhercegkinja, vdovica pokojnoga kraljevića Rudolfa vu Beču težko zbeževala. Prehladila se je Njihova kraljevska Visost i vužgale su se njoj pluća. Tak je jako betežna bila denes tijeoden, da nisu mislili doktori, da vu življenju ostane. 7-ga o. m. se je betežstvo obrnulo i od onda se Njegovo Visost svaki dan bolje čuti. Tri doktori su den i noć poljeg nje.

Kršćenje pri ministru Bánffyju.

Pri preuzvišenomu gosp. ministru predsedniku baronu Bánffyju su prošlu nedelju držali na krstnu vodu novu rođenu kćerku, koja je pri krstu ime Dorica dobila. Na krstnu vodu je držala malu Doricu preuzvišenoga gosp. dr. Wlassics Gyula ministra i čakovečkog zbirnog kotara ablegata suprug, kakti kumica.

Iz Grčke zemlje.

Vu Athenu (glavni varaš Grčke) bude grčki kralj na ono isto mesto cirkvu dal zakidati, gde su ga hoteli skončati. Fundament cirkve su vre postavili i zidanje s velikom paradom započeli. Po Te Deumu je kralj Gjura iz palače govor držal k puku i osigural svoje podanike, da vu svojih činih samo jedino za dobrobitje naroda i orsağa misli. Rěči kraljeve je s velikom oduševljenjem prijel narod.

Nesreće na željeznici.

Vu Rusiji, Basilov zvanog željezničkoj staciji su se dva cugi tresnuli. Tri vagoni su se zdrobili. Mašinista je na mestu mrtev ostal, a njegov pomoćnik smrtno orenjen bil. Dva konduktteri su takaj težko orenjeni. — Vu Čakovca na kolodvoru se je šnelzug prošli tijeoden s jednim iz Kaniže doj-

dućim cugom tresnul. Mašina i tri vagoni su se pokvarili. Na sreću, šnelcug je pomalen išel, pak veška nesreća se nije pripetila. Konduktor laseuga je dolskočil, s tem si je življenje oslobodil. Kvar je sveskupa 3000 forintov.

Glavu si je odrezal.

Vu Debrecinu se je na strahoviti nacin skončal Tarnóczy zvani huszar. Toga huszara je jeden konj ritnul vu črěvo. Na pol mrtvog su ga vu špital odnesli njegovi pajdaši, gde je strahovito velike muke trpel. Kajti prevelike muke nije mogel prenesti, s britvom si je od jedna vuha do druga vuha odrezal šinjaka.

120 let dugo živel.

Vu Trojašu (Aradska varmegija) vumrl je jeden rumunjski poljodolavec, koj je 120 let star bil. Do svojega zadnjega dneva bil je zdrav i dosta jaki starec. Pred smrtjom je samo dva dni bil betežen. Dobro je pametual na sve i vnogo je pripovedal svojim selčanom, kak je negda bilo.

Nesreća s petroleumom.

Gerhe Kata, navučiteljica vu Berkevsu je sedela pri stolu, gda je petroleum višećeg lampasa rezhitil, i goreći petroleum navučiteljicu poškropil. Oprava joj se je taki vužgala. Prestrašena navučiteljica komaj je; tuliko vremena imela, da k obloku beži za pomoć kriči. Dok je iz susedstva pomoć došel, sirota navučiteljica je vre tak jako zgorela, da bude težko vu življenju ostala.

Bogat človek.

Vanderbilt zvani človek vu Ameriki je mortli najbogaši človek na světu. Ov človek svoje vrėdnosti vu željeznicaš ima. Pri njegovih željeznicaš ne menje, kak 500 jezer ljudi dobi posel na den, a vu njegovih fabrikaš za mašine takaj tuliko. Njegove željeznice vrėdne su 1231 millionov dollarov.

Vkanjlivci cigani.

Vu varaždinskih bregih se od nezdavnja klatiju cigani, koji se baviju sa coprarijom

i vrcanjem. Kata Horvatić zvanog devojki je jedna ciganica obećala, da bude joj pri-skrbela jako bogatoga i lėpoga muža. Za ov posel izmamila je od nje vu gotovih penez i vu rubeninah vu vrėdnosti prek 30 frtov. Redastvo varaždinsko je izmed ciganov pectoricu vlovilo, pak sudu predalo.

Potres.

Vu Rasinji (Horvatska) čutili su potres 24-ga prošloga meseca vu jutro oko pol 6 vur. Pred potresom se je podzemna šumnja čula. Kvara nikakovoga nije bilo.

Kratke novosti.

— Vu Hodosan je Major Anna imenuvana za postrameštricu.

— Vu Muracsányu su za občinskoga notariuša izmed trijuh kandidata Haris Jožela izebrali.

— Vu Prelok je k novomu dadilišču za navučiteljicu Buday Margit imenuvana.

— Vu Belicu je g. Molnár György draškovi kapelan imenuvan za administratora plebanije, dok V. g. Berg Felix ondešnji plebanuš ozrdavi.

— Vu Muracsányu bil je 23-ga februara oženj. Zgorelo je: 3 hizah i gospodarstvenih stanjah.

— Prošlu srědu je pri Pecsorniku vu Čakovcu Hertarics Andraš iz Mura-Siklósa Jalšovec Gjuri i Mekics Jakabu 9 frtov i druge malenkasti vkral iz žepa. Tata su vlovili i sudu prekdali.

Jurkovič Andras ulaner je 3-ga o. m. iz čakovečke kasarne pobegol. Išćeju ga,

— Od Wrabel Kate iz Határörs dve šunke je vkral vu vrėdnosti 10 forintov Lesničar Janoš štajerec. Vlovili su ga i sudu predali.

Med velkom gospodom.

Poleg sela je jedna velka šuma bila, vu kojoj je treba dve vure hoditi, dok človek prek more dojtli na drugu stran. Velka je to šuma, drěva su vu njoj još nigda ne seklil, niti je ne treba bilo, kajti gazda još nije bil vu takvi velki sili, da bi moral iz ove lėpe šume ona zdrava drěva vun seći.

Mala je u to vrieme podjedno kričala, ali čim ju je »jopec« u naručaj prijel, odmah se je primirila. Njezine velike modre oči zagledale su se u odurni obraz dečka »jopca«, te mu se je kakti malo nasmejala.

»Gledajte, gledajte« — veli »jepec« na to — »kak mi se liepo smeje! Ja nju nedam komedjašom, ja nju sebi zadržim!«

Ostali bi hoteli proti tomu protestivati, ali dečko »jopec« je imal dvie čvrste šake, pred kojimi su se jedno malo bojali.

Kad je sa svojim malim trhom došel k-svojoj materi, koja je sirota iz toga živela, što je ribami trguvala, napala ga je ova riečni, kakovimi samo ovakove kofe znaju čovieka napasti: »Neimam li dosta na tem, da moram tvoje lampe šopati« — kričala mu je — »Odmah da toga fačuka odneseš na policiju!« Pif, paf, jedna čuska desno, druga lievu i »jopec« je bil vani na ulici — I ja ti velim, da, da se nebudeš dugo mudil!« kriči razjarena žena za njim. One večeri se medjutim »jopec« već nije materi pokazal.

Drugi dan se je »jopec« točnije postavil u delačnici kak navadno, »Gospon poslodnja, koliko bi mi platili, ako bi ja od sad marljivo delal?« pital je poslodnju.

»Ja sam ti već rekel, ti lenjak« — odgovori mu ov vesel nad dečkovom od-

lukom — »Ti bi mogel dobiti na dan četerdeset krajcarov.«

»Jopec« je cieti dan marljivo delal, a poslodnja mu je na večer, za još bolje ga obodriti, odmah četerdeset krajcarov izplatil. I ov dan »jopec« nije došel domov k-materi.

Tretji dan na večer pričekala ga je mati vani pri delačnici te ga je silom domov odvlekla, a po putu, to se razme, da je dobil od nje dosta kećkanca i čuskih.

Ali i ovo baratanje je promašilo svoj cilj, jer čim je mati otišla u kuhinju, da donese večerju na stol, upotrebil je dečko ovu zgodu te je potajno pobegol.

Tomu se je sad moral konec učiniti. Mati je poslodnju o tom obaviestila, a ov si je preduzel zeznati gde dečko noći sprovadja. Sjedinim detićem je sad na večer, pri ostavljanju delačnice na njega pazil. U stanovitoj daljini su ova dva dečka sledila, koj je kroz varaška vrata prošel. Čim je došel u predvaroš, stupil je u jednu pekarnu i tam si je zemlju kupil, zatim je išel u jednu trgovinu mlieka, koju je sa flašom mlieka ostavil, onda se je obrnul proti jednom pustom mestu blizu Salze. Sad je došel od jednog ograja, i polag sve tmice su poslodnja i sprovadjajući ga detić mogli opaziti, kak je dečko pri plotu postal a

onda se čez planke hitil onom vieštinom, kak da je izbilja jopec.

Kad su ga već tak daľeko sledili, hoteli su stvari na konec dojtli i zato i oni dva se uzpneju preko ograde i sad stoje u sredini zapušćenog i dračjem zarašćenog prostora, a od dečka niti tora niti glasa.

Poslie duljeg oko iskanja zapaze na jedan krat nekakovu iz desek skupa zbitu huticu, koja je negda valjda komu služila za kokošinjak. Črez reške iste hutice se je nekakva svetlost van svetila. Oni se sad potihio dovleču do te hutice i zalukavajuć opaze u njoj, u kojoj odrasli čoviek nebi mogel osovce stati, svoga dečka u svetlosti jedne lojene svieće na tlu sedecęga, kak iz flaše, koju je u trgovini kupil, u dietinsku cęcnu flašicu mleko pretace. U kutu na suhem listincu pak je spavalo malo diete u canjke zamotano.

»Je, pak kaj ti tu delaš?« — zakriči poslodnja, dočim u istom hipu naglo na pol spreprhnjena vrata odpre.

Dečko, koj se je u prvi mah lecnul, probal se je hitro skupa i posve gjejerno odgovori: »No pak kaj je? Valjda si čoviek slobodno jednu malu sestricu privuščil. Ja svaki dan zaslužim četiri seksere, a to je za nas obodva dosta, od drugoga pak nikoga nist neprosim.«

»Drugi dan« — zaključil sad moj pri-

Tam su ostala tak, kak su odrasla i tak su povekšala lepost velkoj naravi. Jako gusta je anda bila ta šuma i nemoremo se čuditi, ako je puca bila svake fele zvěri i divjače. Ako su vu selu za lov poganjače iskali, da bude velka vadasija, znali su već ljudi i čela okolica, da lov vu ovoj velkoj šumi bude.

Gazda ove lěpe šume bil je jeden grof, koj je čelój okolici istinski i pravi otec mogel biti. Bila je vu šumi jedna hiža, gde je grof svoje stranske pogostil. Lěpa hiža je to bila od znutra i od zvuna bogato pokinčena. Stare puške i još stareše svakojačke vadasno oružje je bilo moči na steni videti. Roge od one jelene, koje je sam grof, ili nekoji njegovi su stareši strelili.

Najbolje se je moči bilo čuditi nad onim strašno velkim plotom iz kamena, koj je ovu čelu šumu okolo gradil i od nepozvane vadase ovo lěpo imanje obranil. Stari, jaki stari je ovaj plot, od kojega sam grof nezna, koj stareši ded ga je dal zazidati. Muhinje, trava i svaka fela rastlina je raslo na njem, koje je sve samo starinost kazalo. Poleg toga je tak jako bilo, da jošce svojega vezdašnjega gazdu i njegovoga sina obsluži.

Poleg šume, pod ovim plotom je jedna voda tekla, kojoj slapi su velke kamene ovoga plota prali. Ta voda je kraj ove šume jako za lepu vćinila.

Vu šumi su još dve menjše hiže bile za stan one dva jagare, koji su na čelu šumu pazili. Ovi su bili od grofa naredjeni, da vu redu držju šumu i divjačinu, koju su ovi vu zimi hranili, da vu jakom zimskom vremenu ne pogineju. Te su vodili one vekše vadašije, koje je grof onda odredil, da je strajnske na lov pozval.

Gospodar ovoga imanja, kak smo vre vidli, je jeden jako dobroga srca grof bil, kojega su daleko vu okolici od onih velkih

jatelj Durand — »mi je moj majstor plaću povisil na pet forinti na tjeden, kaj je za me imetek, dapače bogatstvo znamenovalo, a to pak je tak došlo, jer mu je poslovođja sve povedal, kaj je one večeri videl.«

»Kak, kak« — zapitam ga sad ja — »zar ste anda taj »jopec« dečko vi bili gospon Durand?«

»Ah, gledaj nevolju, sad sam se prepovedal niti nemisleći niti nehoteci« — zamrmra stari, a zatim odmah nastavi — »anda je, ja sam taj »jopec« bil! Ja sam bil najlěpše na putu žiljenja, koj k galgam vodi i samo tomu slučaju, da sam se stim malim stvorom sastal, imam zahvaliti, da sam poslie pošten mešter postal i na svoju ruku mogel meštriju tierati. Jeli oni sad razmeju, zakaj ja ovu modru kapicu tak visoko cienim i pazljivo čuvam? To je ona ista, koju je onda na glavi imala pucka, kad smo ju u hodniku našli.«

Ova pripovest me je baš živahno zanimala, a mislim da i moje čtevcze zanimlje, pak na zadnje zapitam staroga, kad ju je dovršil: »A kaj se je šnjihovom malom puckum zgodilo, kam je ona dospela?«

Stari namegne svojoj ženi i veli: »Mi se od onda već nismo razstali, jeli moja draga?«

I gospa se je posmehavala, ali oči su joj pri tom bile suznate i onak uzbunjena se obrne i metne na stol thea, cukora, ruma, limone i šalice . . . . .

Em. Kollay.

dobročinstvih poznali, koje je prama ljudem kazal. Daruval je bogcom, pomagal siromake i kruh daval skoro čeli okolici. Imali su ga radi ljudi i navěk su s častjom zrekli njegovo velko ime. Za »dobroga grofa« su ga zvali. On sam svoj stan je ne dalko imal od te šumare. Na jednom verhuncu jedne gore je bila ona lěpa palača, koja je ovomu dobromu gosponu za stan služila. Na onoj gori, poleg stana grofa, je još bila jedna kapela, koju je grof dal zazidati, jer je v jednom boju sretno vojuval. Vu ovu kapelicu su hodili selski ljudi k meši. Stari grof je i sam svaki dan v kapelu išel, da čuje svētu mešu, da tak ne samo ljudem, nego i Bogu dosta vćini.

Imel je grof jednoga mladoga sina, koj je svojega oca dobru naturu imal. Otec mu je navěk dobru pěldu daval i ne jedenput mu je rekel, da sirimakom naj pomore, da svojega oca lěpo ime i po njegvi smrti naj goridrži.

Sin je već dorasel, hotel se je oženiti: otec to nije dopustil svojemu sinu, koga je to jako bantovalo.

Stara grofica je već pred nekojom letom vumrla, koju je vu grob čelój okolici istinska žalost i tuga sprovodila. Prava mati je mogla biti svojim ljudem, kajti je sve one pomagala, koji su njezino dobročinstvo potrebuvali.

Stari grof i njegov sin nisu bila takva gospoda, koja svoje peneze vu tuđjem orsagu potepeju. Peneze je rajši alduval na onakve stvari, koje su njegovu ime za vekivečnu napravila. Navek je doma bil, veselje je on vu dobročinstvu našel, raduval se je, ako je mogel nevoljnikom pomoći. Najvekša zabava mu je bila, kada je svoju rodbino i svoje dobre poznanice pozval na vadasiju. Kada mu je žena, stara grofica, vumrla, za njezinu spomen je dal vu seli podići jednu lepu školu.

Imel je stari grof jednoga mlajšega brata. Njegov grad je na susednoj gori ležal. Ono lěpo imanje, koje je njegov otec na njega ostavil, je vse skoro čelo potepel. Dok je njegov brat svoje imanje vu najlěpsim redu držal, on vu velkim neredu prav niti nije znal, kaj spada k njemu. K njegovomu stanu je tolikajše spadala jedna šuma, samo da vu njoj nenajdemo takvoga reda, kak vu šumi njegovoga brata. Dok je njegov brat doma reda držal i dobro gospodaril, on se je vu tuđjim orsagu potepal, da si peneze rezsiplje. Po malem je vu veliki dug je opal. Njega su ljudi samo za grofa zvali, ne za dobroga, kak njegovoga brata. Ne se je on zmisilil od siromake, pozabil je, da bi mogel pomagati ljudstvo, koje najbolje od njegovoga brata živi. Ne je on dobročinstvo činil, zato su ga niti ne tak poznali, kak njegovoga brata. Nenajdemo vu njegovim dvoru siromake, nenajdemo ljudi.

Njegov brat se je već postaril; smrt njegov je najbolje on čekal. Ne mu je dosta bilo, da svojega imetka potepe, hotel je i svojega brata imanje vu svoje ruke zadobiti.

Dogodilo se je, da je stari grof jednu velku vadasiju držal. Pozval je svoje rodjake grofe i druge poznate strajnske. On den, da su stranska gospoda k staromu grofu dosta, došel je i brat njegov, kojega je stari grof iz tuđe zemlje pozval. Stari grof je obeda vu onoj hiži odredil, s kojom smo se već predi spoznali.

Vjutro su se već i gospoda skup žišla, da su selski poganjači došli. Prvi, gdo je tak

srečen bil, da prvoga jelena strelil, bil je stari grof. Grof se denes nije tak veselil, kak drugda. Da je jelena strelil, ne je kazal nikaj, da se raduje. Gospoda su se svi zurili k staromu, da mu gratuliraju, kaj stari nije s navadnom radostjom zahvalil. Ne dugo ideju, kada puška pukne. Pak je stari strelil. Ve je još lěpšega jelena dobil, kak je prvi bil. Stari se je i vezda tak držal, kak pri prvój sreći. Gospoda stranjska nisu znala, kaj more biti tomu zrok, da stari već nema takvu volju, kak je onda imel, kada su najzadnjiput skupa bili. On je volju zgubil.

Stari je čutil, da se bude denes još nekaj pripetilo. Kaj? to niti sam nije znal. Nije niti mislil, zakaj ima takvu hudu volju, samo je čutil nekaj, kaj je mir njegove duše bantovalo.

Društvo ide dalje vadasit. Puška po tretljiput pukne, kaj je pak stari sprožil. I vezda je jelena strelil, kakvoga je još medju vadase niti jeden ne videl. Gospoda se vezda jako čudiju na sreći staroga grofa, koj je već tri jelene dobil, a med drugimi je još biti jeden nikaj strelil.

Lepo sunce je već zahajalo, a naša gospoda su još daleko vu šumi. More biti, da nečuju predi šumu ostaviti, dok med njimi netko drugi ne dobi nekakvu zvěr. A to su zabavad čakali, sreća je denes staroga iskala. Ovoj velkoj sreći se staroga grofa brat nije čudil, koj je dobro znal, kaj se bude denes pripetilo. On je sam znal, kaj ta velka sreća znamenuje.

Staroga grofa sin se je jako raduval na sreći svojega oca. Ide vezda k svojemu otcu, prosi ga, da bi ga pustil dimo, da bi povedal onu čudnu sreću, koja je denes na njegovoga oca vpała.

Najbolje govori proti tomu njegov stric, brat staroga grofa.

Već je jako kmica bilo, kada stari svojom trobotom hoće gospodu skupa zvali. Kada zapuhne, počuje, da se jedna puška sproži. Ne je znal, gdo je i kaj je strelil. Predi, kak bi se odpeljal, da na glas stranjski gospodi, da se on jako hudo čuti. Ide dimo, gde svoju gospodu s večerjom počeka.

On šus, kojega je još stari grof čul, njegovoga jedinoga sina je zaklal.

Stari grof je komaj čekal svoju gospodu i one tri jelene, koje je on na vadasiji strelil.

Mesto jelene dopelaju njegovoga streljenoga sina. Njegov brat plačuć ide k staromu i pripoveda mu žalostnoga dogodjaja, smrt njegovoga sina.

— Kak pravi tvoj brat iz žalostnoga srca ti moram na znanje dati, da se je tvoj sin strelil. Ne moreš se čuditi na činu tvogjega sina. Njega je jako žalostilo, da si mu nedopustil, da se oženi, ne si dopustil, da bi ona bila njegovja, k kojoj je njega istinska ljubav vezala.

Ne je nam potrebno, da izkažemo, da mladoga grofa je streliti dal njegov stric, koj je imanje onoga poželil. . . . . A on nesrečen, koj se je dal na takov čin i koj je tak svoje poštenje prodal, bil je jeden med onih dvejeh jagarah, koji su stan vu šumi imeli, koj je svojega gazde dobrotu s takvom nevernostljum zahvalil.

To žalostno pripćenje je staroga grofa jako bantovalo, na zadnje je obetežal i vumrl.

Staroga grofa brat, more biti, još vezda živi, nego već prez onoga imetka, kojega je po hudim putu priskrbil, ar nemoguće, da bi sreću imel gdo vu onim, kaj je nepravlično zadobil!

Napisał: Słamek Józef.

Nyilttér*

E rovat alatt közléteért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyersselem-básztruha 8 frt 65 krtól

42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Tussors és Shantung-Pongees, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztók-nak** postabár és vámentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek. 3

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Hirdetések.

Tenyész-tojások

valódi brahma-tyukoktól darabonként 15 kr., hollandiaktól, fekete, nagy fehér tarajjal 25 kr., valódi steier tyukoktól 10 kr., ezüstös-páduaktól 30 kr., pulykatojás 30 kr., olasz tyukoktól 30 kr., langshansiaktól 30 kr., törpetyukoktól 30 kr., kokinkinaiktól 25 kr., erdélyi meztelennyakuaktól 20 kr., dorkingjaktól 25 kr., jokohamaiktól 50 kr., emdeni óriási ludaktól 1 frt., pekingsi récektől 20 kr., nagy steier récektől 20 kr.

Csakis tisztavérű, már többször kintüntetést nyert állatoktól származó tenyész-tojásokat szállítok és a faj valódiságáért és tisztaságáért felelősséget válllok.

MAX PAULY,
Köflach (Steierország).

5384. tk. 1897.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság mint önkényi hatóság a kir. kincstár végrehajtónak Vidovics Pál végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 123 frt 55 kr. tőke, ennek 1896. szeptember hó 20-ig lejárt 10 frt 40 kr. kamat innen pedig tovább folyó 5% kamatai, 2 frt 80 kr; behajtási illeték 9 frt 80 kr; végrehajtás kérelmi s ezuttal 12 frt 15 krtban megállapított árverés kérelmi költségek behajtás végett a n.-kanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. bíróság) területén levő az a.-domborui 2114 szíjkyvben foglalt 508/a. hrsz. ingatlan 2647 frt kikiáltási árban A.-Domboru községhezánál

1898. évi márczius hó 29. napján d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fent kitelt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. bíróság tkvi osztályánál és A.-Domboru község előjáróságánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. 994

Perlakon 1897. november 20-án.

168/tk. 1898.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Alsó-muraközi takarékpénztár végrehajtónak, Habian András végrehajtást szenvedő elleni 140 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. bíróság területén levő beliczai 72 szíjkyvben felvett egész legető illetve 80 frt kikiáltási árban; a beliczai 618 szíjkyvben felvett egész ingatlanok nevezetesen 87/6 hrsz. a. ingatlan 152 frt; 257/b. hrsz. a. 22 frt; 272/a. hrsz. a. 37 frt; 584/a. hrsz. a. 141 frt; 672/b. hrsz. 106 frt; 707/b. hrsz. a. 105 frt; 715/a. hrsz. a. 56 frt; 715/c. hrsz. a. 56 frt; 803/a.

73 sz. a. 79 frt; 816 hrsz. a. 135 frt; 1012/a. 31 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1898. évi márczius hó 26. napján délelőtti 10 órakor

a beliczai község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen dr. Kemény Fülöp felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan

becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 996

A kir. bíróság mint tkvi hatóság. Csáktornya, 1898. évi február hó 20-án

RÖDER M.

gyakorló orvos, fog-spezialista, Budapestről.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy Csáktornyára megérkezve, fogorvosi gyakorlatomat érvényesíteni óhajtom

fogoperálás és plombirozással

melyet a mai kor kívánalmai szerint a legjobb kivitelben kész vagyok teljesíteni.

Műfogakat természetihuen készítek.

Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemű közönségnek az általam föltalált és Röder név alatt szereplő foghúzó műszert, mely minden fájdalom nélkül a legkisebb foggyökeret is eltávolítja.

Lakásom: Zrinyi-szálloda I. emelet.

Rendelek: délelőtt 9-12, délután 2-6 óráig.

999 1-*

Eladó szőlő.

Néhai id. Vizmathy Ferencz letenyei volt lakos örökösei tulajdonát képező az ugynevezett „Kurta“ (letenyei határ) hegyen levő 2 $\frac{1}{2}$ hold nagyságu szőlő présházzal, rét és erdőből álló ingatlan szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ifju Goricsanecz József mura-szent-máriai körjegyző ad. 500 1-2

A Steyri fegyvergyár
kerékpárjainak
főképviselője

Kann és Heller
BUDAPEST V. Váci-körút 62.

Képviselet és raktár:

Unger Ullmann Elek
Nagy-Kanizsa.

Verlagsgesellschaft Wien

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compositum.

Ezen hírneves házaszer öllentált az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megszokható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik külsőleg, csúszál, tag-szagallással és meghűlésként és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorla Horgony-Liniment olnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevisarás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több ki-sobbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ vedjegy és Richter orvossággyezes nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. 6- TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

938 18-37

